

Aan de leden van de studiegroep
Stedengeschiedenis en Stedelijke Ontwikkeling;
aan belangstellenden

Amsterdam, 6 oktober 1981 HS/HH/1520

L.S.

Hierbij nodigen wij U uit voor een bijeenkomst van de Studiegroep Stedengeschiedenis en Stedelijke Ontwikkeling. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden op donderdag 22 oktober 1981; de aanvang is om 16.30 uur precies en de plaats van samenkomst is zaal 7A-06, op de zevende verdieping van het hoofdgebouw der Vrije Universiteit. Het centrale thema van deze middag/avond zal zijn 'de keuze van de eenheden van onderzoek'. Middels enkele korte inleidingen willen we trachten een discussie omtrent dit onderwerp uit te lokken. Na de pauze valt de nadruk op enkele historische Amsterdamse gebiedsindelingen, en de gebruiksmogelijkheden van dit voorhanden zijnde materiaal.

Hoewel de 'keuze van de eenheden van onderzoek' in de meeste gevallen zal zijn ingegeven door de gehanteerde probleemstelling alsmede door het voorhanden zijnde bronnenmateriaal leek het ons in het kader van de stedengeschiedenis zinvol eens bij dit onderwerp stil te staan. De talloze 'keuzes' die alleen al op grond van de vele administratieve indelingen van steden mogelijk zijn, leiden er o.m. toe dat vergelijkingen van onderzoeken zowel binnen een bepaalde stad alsook tussen steden slechts moeizaam kunnen plaatsvinden. Men kan zich dan ook voorstellen dat de keuze van een grid als onderzoekseenheid juist die vergelijkingsmogelijkheden aanzienlijk verbetert. Anderzijds echter laat de aard van het bronnenmateriaal een dergelijke werkwijze lang niet altijd toe.

Tijdens de bijeenkomst van 22 oktober willen we wat verder ingaan op de methodologische voordelen, de toepassingsmogelijkheden en -onmogelijkheden van bepaalde keuzes van de eenheden van onderzoek. Een drietal inleiders heeft zich bereid verklaard vanuit hun respectieve onderzoekservaring een aantal aspecten van het centrale thema te belichten.

De inleiders zijn:

- Mevrouw R. Kistemaker, werkzaam bij het Amsterdams Historisch Museum. Zij heeft onderzoek verricht naar het sociale milieu in de Amsterdamse Warmoesstraat, welk onderzoek resulteerde in een publicatie als werkschrift van het historisch seminarium onder de titel 'wonen en werken in de Warmoesstraat van de 14e-16e eeuw'. Dit zal tevens de titel zijn van haar inleiding.
- de Heer S. Faber, werkzaam aan de juridische faculteit aan de Vrije Universiteit. Zijn onderzoek betreft o.m. de strafrechtpleging en criminaliteit in de 18e eeuw te Amsterdam. Hij heeft zich bereid verklaard onder de titel 'woonadressen van delinquenten en delictplaatsen te Amsterdam, 1680-1810', een inleiding te houden, waarbij vooral de technische kanten en problemen bij het opstellen van on-

derzoekseenheden naar voren zullen komen.

- De Heer D. de Boer, sinds enige tijd bezig met een (her)bewerking van de Leidse belastingslijsten uit 1497. Wijken, buurten, e.d. in het kader van administratieve zaken gehanteerde gebiedsindelingen hebben als zodanig een identiteits-versterkend karakter. De Heer De Boer wil o.m. dit gegeven wat verder uitwerken in zijn inleiding onder de titel 'De wijk als sociale onderzoekseenheid'.

Na de drie inleidingen volgt een discussie, die tijdens de (vrijblijvende) maaltijd kan worden voortgezet, terwijl na de pauze de behandeling van enkele huishoudelijke punten volgt.

- Vervolgens zal de Heer W. Hofman in een inleiding onder de titel 'historisch topografisch onderzoek met kartografisch materiaal' een aantal Amsterdamse gebiedsindelingen en tegelijkertijd onderzoeksbronnen belichten. Daarbij zullen o.m. achtergronden en toepassingsmogelijkheden van veelal uniek kaartmateriaal worden geschetst. De Heer Hofman is als conservator voor de kartografie verbonden aan het gemeentearchief van Amsterdam. Op zijn naam staan o.m. het eerste deel in de serie historische plattegronden van Nederlandse steden, dat handelt over Amsterdam, alsmede een recente publikatie waarin de 18e eeuwse collectie van Amsterdamse burgerwijkkaarten is samengevoegd.

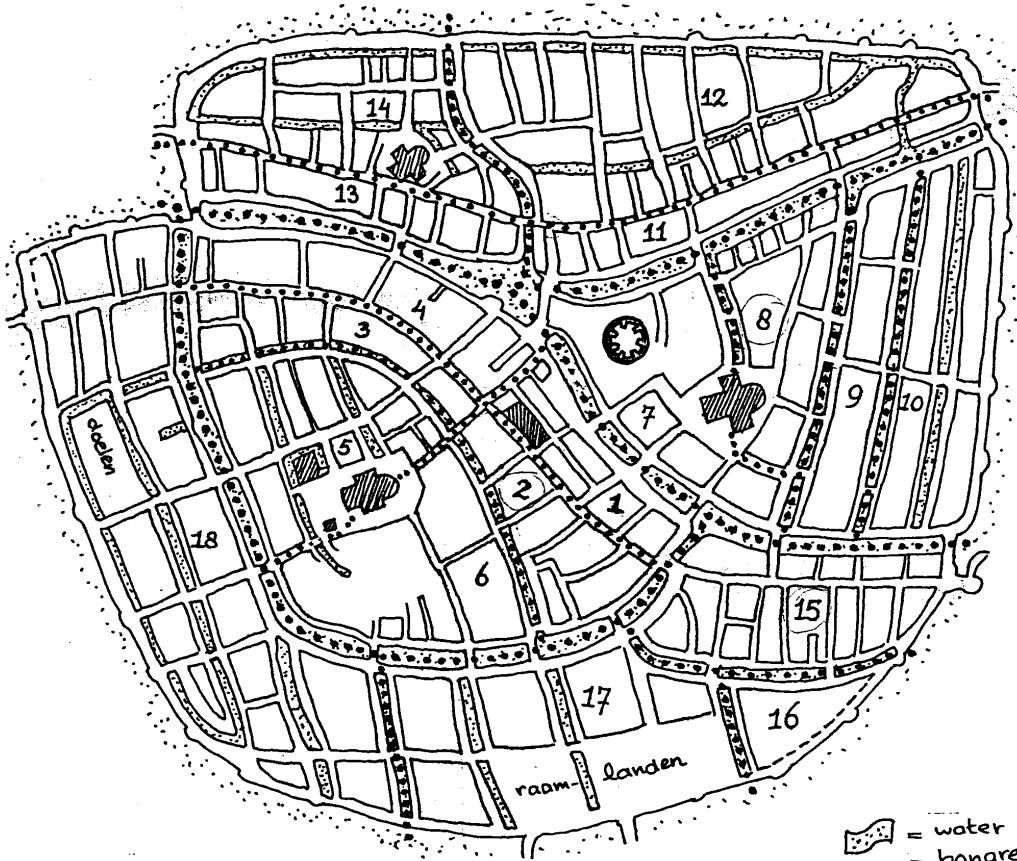
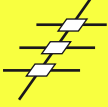
Samengevat luidt het programma:

- 16.30 : opening
- 16.35 : korte inleidingen rond het discussiethema:
 - R. Kistemaker: Wonen en werken in de Warmoesstraat van de 14-16e eeuw
 - C. Faber : Woonadressen van delinquenten en delictplaatsen te Amsterdam, 1680-1810
 - D. de Boer : De wijk als sociale onderzoekseenheid
- ca.17.45 : discussie
- 18.15:: pauze; mogelijkheid tot het gebruiken van een maaltijd in het VU-restaurant
- 19.00 : huishoudelijk deel vergadering
- 19.30 : inleiding W. Hofman: Historisch-topografisch onderzoek met kartografisch materiaal
- 20.45 : sluiting.

Eenieder is van harte welkom.

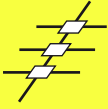
Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Studiegroep,

H. Schmal, GPI, VU
Hoofdgebouw 7e verdieping
De Boelelaan 1105
1007 MC Amsterdam.

BESTUURLIJKE INDELING VAN MIDDELEEUWS LEIDEN (18 BONNEN)

1. Wanthuis	10. Nicolaasgracht
2. Wolhuis	11. Marendorp Rijnzijde
3. Vleeshuis	12. Marendorp Landzijde
4. Gasthuis	13. Overmare Rijnzijde
5. Over 't Hof	14. Overmare Landzijde
6. Zevenhuizen	15. Hogewoerd
7. Burchstreng	16. Levendaal
8. Kerkvierendeel	17. Nieuwland
9. Gansoord.	18. Rapenburg

GEZINSHOOFDEN IN DE BELASTINGLIJSTEN VAN 1497-98 IN DE LEIDSE "BONNEN"

WOLHUIS VIERENDEEL

KERKVIERENDEEL

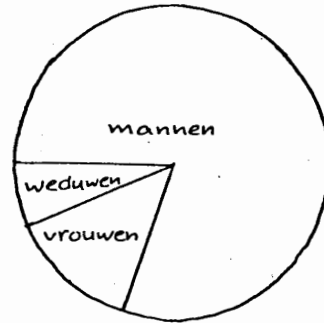
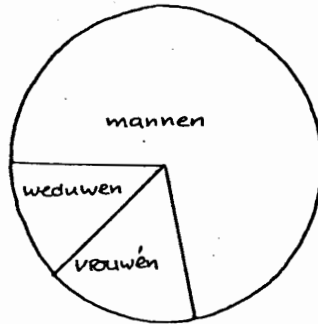
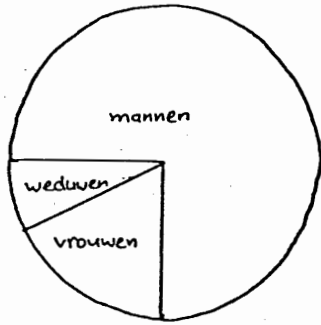
BON HOGEWOERD

a: aantallen volgens categorieën

totaal: 121

167

296

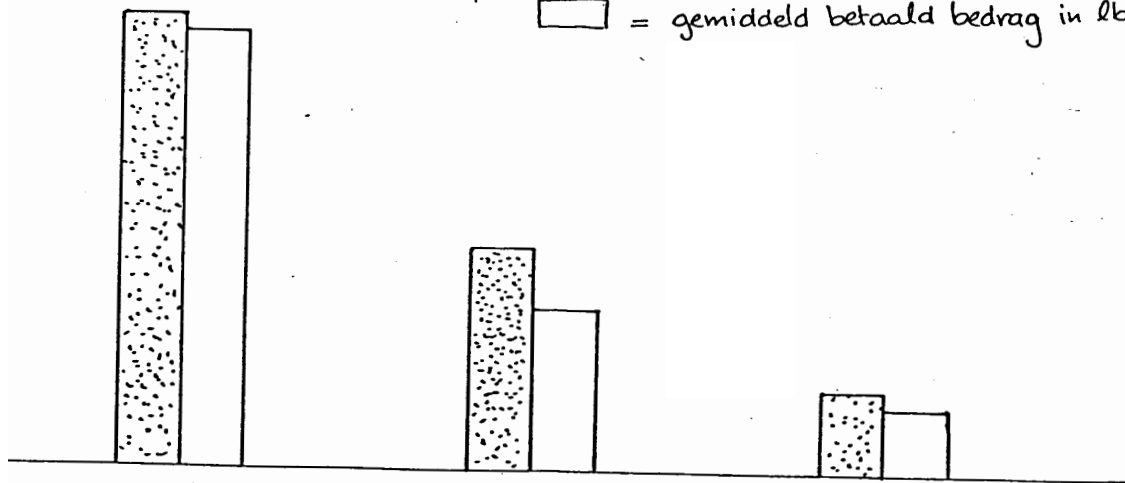
b: betaling van de aanslag

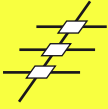

c: gemiddelde bedragen

 = gemiddelde hoogte aanslag in 1b.

 = gemiddeld betaald bedrag in 1b.

Secretariearchief 1; nr. 578 : Ivesoviersrekening 1497-98
 fol. 31 v° (bon Wanthuis)

	U linc d'v b'f	—	—	—	—
	Guillelmo willemo 2) 20 f' f' f' op omf				6 f' m' 2
	Vest e' f' b' m' 2				
→	Marshe d'v t' b' b' m' m' 2) 2) f' f' op omf				— m' f'
	Vest b' m' f'				
	Gynon b' m' t' b' o' g				— r' r' f'
	Gunt willemo 2) b' z' e' m' m' a' b' e' 2) 2) f' f' op omf				— m' f'
	Vest b' m' f'				

fol. 76 r° (bon Gansoord) 9

	U linc z' ande 2)				— o' e' m' f'
	J' b' d' t' z' ande w' d' z'	b' m' f'			
	J' l' l' v' z' ande 2)	b' m' f'			
	u' r' t' z' ande 2)	b' m' f'			
	Q' r' a' n' d' e' s' t' e' n' 2) 2) p' o' u' r' 2) 2) p' o' u' r' 2) 2) m' e' t' o' m' f' e' 2) 2) f' u' r'				— m' m' —
	V' o' r' n' d' o' u' f' f' e' n' 2) 2) b' a' r' b' e' r'				— m' f'
	M' a' r' t' i' n' v' a' n' d' a' m' m' e' t' o' m' b' a' n' d' e' n'				— r' e' m' e' t'
	Z' y' n' e' t' h' e' t' m' e' t' 2)				— m' f'
	G' u' n' t' b' e' e' l' m' e' t'				— m' f'
	K' a' t' z' y' n' d' u' r' e' d' e' g' e'				— m' f'
	V' a' r' o' p' d' e' b' a' r' b' e' r' d' o' u' f'				— e' t'
	G' u' n' t' z' a' m' m' e' t' 2) 2) f' u' r' o' p' b' u' r'				— m' f' m' 2
	Vest e' f' f' e' m' 2)				
	V' a' n' w' o' u' l' t' e' 2) m' e' t' s' t' e' a' n'				— r' e' f'
	P' u' t' e' r' 2) ande 2)				— r' e' e' t'
	d' u' r' w' e' l' c' h' d' u' r' e' 2) w' e' l' c' h' m' e' t' b' y' b' u' d' e' l' s'				— r' e' m' e' t'
	J' a' r' t' u' y' e' s' t' a' t' 2) 2) w' e' l' c' h' m' e' t' s' o' n' b' u' d' e' n' e' f' f' f' u' r' b' u' r'				— m' m' —
	m' e' t' o' u' f' u' n' g' 2) 2) f' u' r'				
	U linc v' a' n' b' a' n' d' e' n'				— m' f'
→	J' e' r' o' n' i' s' v' a' n' d' e' 2)				— r' e' f'

fol. 77 r° (bon St. Nicolaasgracht)

→	G' e' y' m' e' t' d' e' v' e' t' 2)				— r' e' e' f'
---	-------------------------------------	--	--	--	---------------